

Hodnocení přednášky pro odbornou veřejnost

Masarykova univerzita

Fakulta

Obor řízení

Uchazeč

Pracoviště uchazeče

Datum přednášky

Téma přednášky

Filozofická

Pomocné vědy historické

Mgr. Jiří Brňovják, Ph.D.

Ostravská univerzita, Filozofická fakulta, Katedra historie

5. 12. 2016

Udílění šlechtických titulů a s nimi spojených šlechtických atributů. Formalizace společenského vzestupu v raně novověkých českých zemích

Přítomno posluchačů

30

Pověření hodnotitelé

(členové komise)

Prof. PhDr. Tomáš Knoz, Ph.D.

Doc. PhDr. Bohumír Smutný, Dr.

Doc. PhDr. Zbyněk Sviták, CSc.

Text hodnocení

Dne 5. prosince 2016 přednesl Mgr. Jiří Brňovják, Ph.D. v rámci svého habilitačního řízení veřejnou přednášku na téma, vybrané na základě předchozího hlasování členy habilitační komise, a sice Udílění šlechtických titulů a s nimi spojených šlechtických atributů. Formalizace společenského vzestupu v raně novověkých českých zemích

Předmětná přednáška byla posuzována hodnotící komisí ve složení: Prof. PhDr. Tomáš Knoz, Ph.D. (Historický ústav FF MU), Doc. PhDr. Bohumír Smutný, Dr. (Moravský zemský archiv), Doc. PhDr. Zbyněk Sviták, CSc. (Ústav pomocných věd historických FF MU). Tato hodnotící komise byla jmenována na základě předchozího hlasování členů habilitační komise.

Uchazeč se ve své přednášce zabýval problematikou udílění šlechtických titulů a s nimi spojených šlechtických atributů (přídomky, hodnostní oslovení, erby) v raně novověkých českých zemích. Přednášející se zaměřil na několik základních aspektů zkoumané problematiky, které se významně dotýkají oblastí právních a správních dějin, vybraných disciplín pomocných věd historických (zejména diplomatika, sfragistika a heraldika) a rovněž sociálních dějin.

Přednáška byla zahájena historiografickým vstupem: přednášející zasazuje zvolené téma do rámce dosavadní české i zahraniční historiografické produkce (s důrazem na studium šlechty/aristokracie jakožto společenské vrstvy) a vhodně upozornila na setrvávající deficity i badatelské výzvy.

Přednášející vysvětlil celou řadu důležitých souvislostí:

- a) zásadní proměnu šlechtické titulatury v českých zemích v 17. století, kterou zasazuje do kontextu formalizace procesu přijímání do stavovských obcí (zejm. na příkladu Čech a Moravy) v období po porážce stavovského povstání;
- b) dobové možnosti zisku jakéhokoliv existujícího českého šlechtického titulu v období po porážce stavovského povstání;
- c) otázku nobilitačního řízení jakožto byrokratickému procesu, ustavenému v hrubých rysech nejpozději na konci 16. století, který byl v následujícím období zásadně obohacen rozvojem byrokratické a kancelářské praxe, a který se ustálil nejpozději na přelomu 17. a 18. století;
- d) podmínky a předpoklady, díky jejichž naplnění mohlo být dosaženo zisku některého z dobových šlechtických titulů; mezi tyto podmínky a předpoklady patřily dostatečné zásluhy o panovníka, zemi a stát (úřední, fiskální, vojenské) a osobní, resp. rodové kvality (morální zachovalost, řádný manželský původ, vzdělání, majetnost, postavení ve stavovské společnosti).

Ačkoliv se přednášející primárně zaměřil na období od porážky stavovského povstání, jeden ze stěžejních bodů jeho přednášky představovala komparace se situací v předbělohorském období, resp. v období do vydání Obnovených zřízení zemských, a rovněž s vývojem od počátku 19. století. Přednášené téma se tak snažil zasadit do širokého kontextu vývoje a zásadních politických, společenských a správních změn v rámci tří století, 17.–19. století.

Na závěr přednášející přistoupil ke srovnání nobilitační praxe v českých zemích v raném novověku se situací v dalších částech habsburské monarchie (zejm. uherské a rakouské), Říši či dalších vybraných monarchiích (Polsko, Rusko, Francie, Británie). Právě na tomto příkladu se mu podařilo jasně, prokázat, nakolik pozvolnou inklinaci českých zemí k systému nobilitační praxe, který fungoval v rakouských zemích a v Říši.

Uchazeč svou přednášku uchopil velmi srozumitelným a koncepčně ujasněným způsobem. Podařilo se mu velmi dobře vysvětlit i poměrně složité pojmy a komunikační fenomény problematiky nobilitačních řízení ve sledované epoše. Přehledné byly komparace a charakteristiky jednotlivých sledovaných struktur a nobilitačních okruhů. Závěry přednášky byly formulovány jasně, přístupně, ale zároveň s vědeckou akribií a přesvědčivostí.

Hodnotící komise je přesvědčena, že obsahová i formální úroveň veřejné habilitační přednášky Mgr. Jiřího Brňovjána, Ph.D. v plné míře odpovídá požadavkům na tento stupeň kvalifikačního vystoupení.

Závěr

Přednáška Mgr. Jiřího Brňovjána, Ph.D. *Udílení šlechtických titulů a s nimi spojených šlechtických atributů. Formalizace společenského vzestupu v raně novověkých českých zemích*, přednesená v rámci habilitačního řízení, **prokázala** dostatečnou vědeckou kvalifikaci a pedagogickou způsobilost uchazeče, standardně požadovanou v rámci habilitačních řízení v oboru Pomocné vědy historické.

Doporučuje proto, aby bylo pokračováno v habilitačním řízení jeho projednáním před vědeckou radou Filozofické fakulty Masarykovy univerzity.

Prezenční listina z veřejné př

Mgr. Jiří Br

Udílění šlechtických titulů a s ním
Formalizace společenského vzestup

5. prosince 201

Filozofická fakulta MU, Brno

TOMÁŠ KUČA
Bohumír Smutný
Zbyněk SVITÁK
Irena Mikešová
VÁCLAV NEČADA
Martina Vavrincová
JUZIANA ZÁSTĚROVÁ
Ondřej Neubauer
KAMILA HUBÁLKOVÁ
Ondřej Bucek
Natalie Macáková
Marie Hirschnerová
Markéta Tobelová
LUKÁŠ FÜRER
IVANA MUSILOVÁ
STANISLAV VELČEK
LUDMILA LONÁKOVÁ
DAVID ČIŽEK
DAGMAR OLICOVÁ
Jana Srnková
MILUŠE MOUČKOVÁ
TOMÁŠ KREJČÍK
HANA JORDÁNKOVÁ
PETR ELBEL
STANISLAV LUSKA
SARA ADELA

ANNA PEČINKOVÁ

HELENA JELÁČKOVÁ

JANA KRIVÁNKOVÁ

DAVIDOR HAVEL

Hodnotící komise pro habilitační řízení,
Vědecká rada Filozofické fakulty Masarykovy univerzity
a
Ústav pomocných věd historických a archivnictví FF MU

si Vás dovoluji pozvat na veřejnou přednášku

***Udílení šlechtických titulů a s nimi
spojených šlechtických atributů.
Formalizace společenského vzestupu v
raně novověkých českých zemích,***

kterou přednese

Mgr. Jiří Brňovják, Ph.D.

(odborný asistent Katedry historie Filozofické fakulty Ostravské univerzity)

Přednáška se koná v rámci habilitačního řízení

v pondělí dne 5. prosince 2016 ve 12.30 hod.
v posluchárně K 12 Filozofické fakulty MU, Veveří 28,
budova K, 1. podlaží (od vrátnice vpravo).